

бив величезний внесок у теорію та практику створення сучасних обчислювальних комплексів.

Помер 30 січня 1982 р.

ГНАТЮК Володимир Михайлович

Український фольклорист,
етнограф, літературознавець,
громадсько-культурний діяч

Народився 9 травня 1871 р. у с. Велеснів на Тернопільщині. Навчався в Бучацькій та Станіславській гімназіях, Львівському університеті. Ще в роки навчання почав серйозно студіювати фольклористику та етнографію, саме тоді вийшли його перші праці в часописах «Жите і слово», «Народ» та ін.

Народну творчість вивчав у тісному зв'язку з соціально-економічними умовами життя трудящих. Із 1893 по 1902 р. В. Гнатюк систематично записував фольклор у Східній Галичині, у 1895—1903 рр. здійснив шість фольклорно-етнографічних експедицій у Закарпатську Україну. Дослідником записано 1500 народних пісень, укладено збірки «Коломийки» (у 3 т., 1905—1907), «Гаївки» (1909), «Колядки і щедрівки» (1914).

В. Гнатюк поклав початок систематизованому науковому виданню українських фольклорних та етнографічних матеріалів: збірники «Галицько-руські легенди» (т. 1—2, 1902—1903), «Народні оповідання про опришків» (1910), «Українські народні байки» (т. 1—2, 1916), п'ять томів казок, легенд, переказів тощо, записаних у Закарпатті, «Етнографічні матеріали з Угорської Русі» (у 6 т., 1897—1901). Значним внеском у літературу є розробка методики та методології фольклорних досліджень, зокрема проблеми текстологічного аналізу, систематизації, історії етнографії. Нині закладені ним підходи є загальноприйнятими. З 1898 р. В. Гнатюк — секретар Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові, один з редакторів «Літературно-наукового вісника» та «Етнографічного збірника», у 1898—1906 рр. — директор та головний редактор «Українсько-руської видавничої спілки» у Львові. Очолював наукові експедиції, результатом яких у 1895—

1902 рр. були «Етнографічні матеріали з Угорської Русі» (у 6 т.), наукові розвідки «Руські оселі в Бачеді» та ін. Автор біографічно-критичних нарисів про І. Котляревського, Марка Вовчка, С. Руданського, Л. Глібова та ін. Його зусиллями видано чимало творів українських письменників (М. Коцюбинського, І. Франка, Лесі Українки та ін.) та перекладів із світової літератури (Данте, Шекспіра, Золя та ін.).

Величезною є епістолярна спадщина вченого. Він активно листувався з І. Франком, Б. Грінченком, М. Вороним, Б. Лепким, М. Павликом, А. Крушельницьким, І. Нечуєм-Левицьким та ін.

За 30 років своєї дослідницької та видавничої діяльності В. Гнатюк опублікував близько тисячі різних за жанром праць.

Висока ерудиція, широта інтересів зробили В. Гнатюка однією з найвизначніших постатей в історії слов'янської фольклористики. Його заслуги були відзначенні обранням членом-кореспондентом Петербурзької Академії наук (з 1902), академіком Вільної української академії наук. 1924 р. вченого обрали академіком АН УРСР і запросили переїхати до Києва. В. Гнатюк, захоплений відродженням національного руху в Україні середини 20-х років, прагнув долучитися до цього руху, але через слабке здоров'я не зміг вийхати до Києва.

Помер 1926 р. у Львові.

ГОГОЦЬКИЙ Сильвестр Сильвестрович

Український філософ,
богослов, педагог

Народився 17 січня 1813 р. в м. Кам'янці-Подільському. Закінчив Подільську семінарію та Київську духовну академію (1837), в якій згодом (у 1841—1850 рр.) викладав філософію. У 1850 р. захистив докторську дисертацію «Обозрение системы философии Гегеля».

У 1851—1886 рр. був професором Київського університету. За часів, коли філософію було виведено з навчальних планів, включав широкий нарис з історії філософії до лекцій з педагогіки.